

Tema 8. Samarbejde og koordinering mellem Familieretshuset og de sociale myndigheder

Titel	Samarbejde og koordinering mellem Familieretshuset og de sociale myndigheder
Initiativets formål	Det følger af regeringens udspil, at der gennem et tværsektorielt samarbejde skal sikres en fælles forståelse mellem myndighederne af, hvilke afgørelser og tiltag der kan iværksættes i henholdsvis det familieretlige system og kommunen for at sikre eller fremme barnets trivsel. Endvidere skal der i et nyt system ikke være barrierer i forhold til at indhente/udveksle oplysninger mellem det nye system og de kommunale myndigheder uden samtykke fra sagens parter, hvis det vurderes at være vigtigt for at kunne tage vare på barnet og familien. Og det skal overvejes at gøre det muligt for involverede myndigheder i nærmere definerede situationer at sætte en sagsbehandling i gang i det familieretlige system.
Beskrivelse af initiativet	En koordinerende tilgang Den koordinerende tilgang mellem Familieretshuset og de kommunale myndigheder i et nyt system skal sikre, at de respektive områders tiltag og afgørelser i forhold til den konkrete familie ikke modarbejder hinanden men derimod tilsammen forbedrer indsatsen i forhold til familien. Koordinationen begynder allerede i den indledende sagsoplysning, hvor Familieretshuset i alle røde sager skal tage kontakt til kommunen straks efter sagens visitation for at afdække, om der er oplysninger i kommunen om familien af betydning for sagens behandling. Der vil blive udpeget kontaktpersoner i kommunerne og i Familieretshuset. Koordinationen kan således ske telefonisk indledningsvist og løbende, men der vil også i relevant omfang skulle gennemføres egentlige tværsektorielle møder med familien, hvor både Familieretshuset og kommune er repræsenteret. Endvidere vil der være mulighed for, at de to myndigheder forud for et tværsektorielt møde med familien sammen afklarer de muligheder, der er, for at hjælpe familien, hvis det i den konkrete sag er nødvendigt. Det er også i denne fase, at det kan afklares, om der i kommunen på grund af et forudgående kendskab til familien er overvejelser om initiativer i forhold til en samværsforælder, der vil kunne understøtte en afgørelse om samvær, fx tilbud om alkoholbehandling. Familieretshuset og kommunen skal i samarbejdet være opmærksomme på, i hvilket system familien fx bedst modtager rådgivning under hensyn til den opgave, de hver især varetager. Således vil et allerede iværksat rådgivningsforløb i kommunen kunne anvendes i forhold til forældrene, mens den konkrete støtte til barnet under det familieretlige forløb måske bedst gives i børneenheden. I sammenhæng hermed vil det også være muligt for Familieretshuset at deltage i netværksmøder m.v. i det sociale system, hvis det vurderes at være bedst i forhold til at hjælpe familien frem for at starte et parallelt netværk i Familieretshuset. Det skal dog understreges, at hverken Familieretshuset eller kommunen får beslutningsbeføjelser på den anden myndigheds lovgivningsområde. Familieretshuset skal således varetage de familieretlige opgaver, uanset om et netværksmøde gennemføres i Familieretshuset eller undtagelsesvist i kommunen. Ved sagens videre forløb til Familieretten udarbejdes en overordnet sagsfremstilling, der, udover at gengive sagens faktum og konklusioner i udarbejdede undersøgelser m.v., også indeholder oplysning om, hvilke tiltag kommunen har iværksat for familien

og hvilke støttende tiltag, der vil kunne iværksættes. Det kan fx være, at kommunen kan stille overvågning af et samvær til rådighed som et led i kommunens støtte til familien i hverdagen.

I forhold til sager, hvor der er bekymring for barnets trivsel, kan der være behov for at følge barnet efter, at sagen er afsluttet. I de røde sager rummer samarbejdet med det kommunale system en naturlig overgang til dette system med henblik på at følge barnets trivsel. Men også i sager i grønt eller gult spor kan der være behov for opfølgning i forhold til et barn, der ikke trives, fx ved at kommunen underretter Familieretshuset, jf., også nedenfor.

Endvidere skal det understreges, at det direkte, koordinerede samarbejde er mellem Familieretshuset og de sociale myndigheder. Oplysninger om familien, der er af betydning for familiens og barnets trivsel, som i øvrigt findes i det kommunale system, vil således tilgå de sociale myndigheder og på den måde indgå i samarbejdet med Familieretshuset. Dette gælder således også eventuelle oplysninger fra sundhedsplejen, skoler, børnehuse mv. eller iværksættelse af tiltag hos samme i forhold til familien.

Det vurderes at være afgørende i forhold til at kunne skabe et egentligt samarbejde, at samarbejdet fokuseres på centrale aktører, og at der også i forhold til denne del af det nye system er "én dør" at gå indad.

Et samlet vidensfundament mellem Familieretshus og kommune

Det skal i et nyt familieretligt system sikres, at der skabes et samlet vidensfundament om familien, sådan at familien ikke skal give de samme oplysninger flere gange til forskellige instanser, og sådan at den rette indsats kan tilrettelægges hurtigst muligt. Et led heri er også at sikre, at relevante oplysninger, der findes hos de kommunale myndigheder, indgår i sagen.

Derfor skal Familieretshuset straks ved modtagelsen af en rød sag kontakte kommunen for at afdække, om kommunen har relevante oplysninger om familien. I bekræftende fald skal kommunen sende relevante oplysninger til Familieretshuset, samt bidrage med oplysninger i det videre samarbejde. Endvidere er Familieretshuset ud fra undersøgelsesprincippet forpligtet til at søge oplysninger hos kommunen i sager, der ikke er røde, hvis det vurderes at være relevant. Endelig har Familieretshuset en skærpet pligt til at underrette kommunen, hvis det vurderes, at et barn har behov for støtte.

Kommunen kan også kontakte Familieretshuset, hvis kommunen får kendskab til trivselsproblemer hos et barn. I så fald vil kommunen kunne orientere Familieretshuset om situationen til brug for en verserende sag.

En egen-driftsbeføjelse

Der bør som et led i det koordinerede samarbejde om familien også skabes en mulighed for, at kommunen i nogle helt særlige situationer kan igangsætte en sag om forældreansvar i Familieretshuset.

Det familieretlige system er privatretligt og håndterer uenigheder mellem private parter efter ansøgning fra parterne. At indføre en egen-driftsbeføjelse på området vil således være en klar fravigelse af den almindelige tilgang.

Der vil dog være situationer, hvor det er nødvendigt at skærme barnet mod forældrenes konflikt, og hvor konflikten påvirker barnet i en sådan grad, at kommunen

kan være nødt til at iværksætte meget indgribende foranstaltninger. Således kan det være relevant for kommunen at skride ind med tvang i en situation, hvor forældrene fx fastholder en samværsordning, som påvirker barnets udvikling negativt, men hvor forældrene ikke vil en anden ordning, og hvor bopælsforælderen ikke kan formås til at søge hjælp i det familieretlige system til at opnå en bedre ordning.

I situationer, hvor det således er tvingende nødvendigt at hensyn til barnet, og hvor det er et alternativ til en mere indgribende foranstaltning fra kommunens side, fx tvangsanbringelse, bør det således være muligt for kommunen at sætte en sag i gang i Familieretshuset. Ligeledes bør det være en mulighed, hvor en forældremyndighedsindehaver vedvarende forhindrer kommunale tiltag, der er nødvendige for at støtte barnets trivsel.

Det bemærkes, at sager, hvor det vil kunne være nødvendigt for kommunen at kunne starte en sag, altid vil være røde, når de kommer til Familieretshuset, og at en afgørelse derfor vil blive truffet af Familieretten med det retssikkerhedsmæssige fokus, der er her, ligesom forældrene vil have mulighed for at få betalt udgifterne til en advokat efter de samme principper som reglerne om fri proces.

Udformningen af en regel om egen-driftsbeføjelser skal tage hensyn til, at der som nævnt er tale om en klar fravigelse af de almindelige principper på det familieretlige område.